



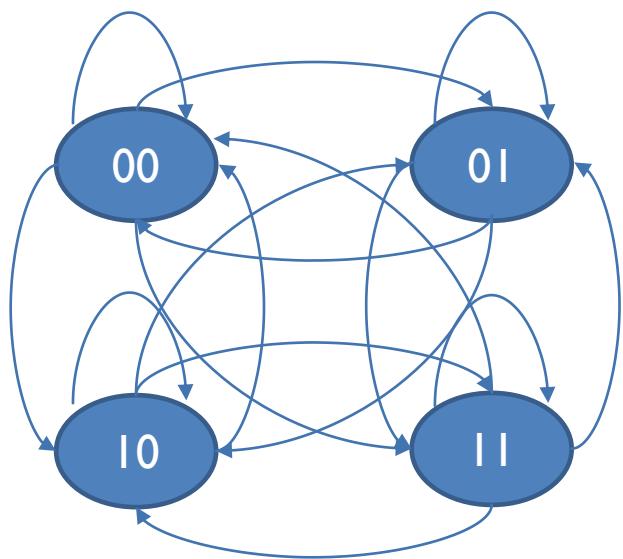
# VJEZBE 10

# KOMUTACIONI SISTEMI

## PRIMJER I

- Razmatra se  $2 \times 2$  komutator sa jediničnim baferima na izlazu. Paketi dolaze na ulaze komutatora sa vjerovatnoćom  $p$ , a komutiraju se sa jednakom vjerovatnoćom na svaki od izlaza. Vrijeme je podijeljeno na slotove koji počinju fazom odlaska, a završavaju fazom dolaska. Tokom jednog slota iz izlaznog bafera može otići samo jedan paket.
  - a) Odrediti srednji broj paketa u sistemu.
  - b) Odrediti vjerovatnoću gubitaka paketa

# PRIMJER I



$$P_{00,00} = (1-p)^2 = p_0$$

$$P_{00,01} = 2(1-p) \frac{p}{2} + \frac{p}{2} \frac{p}{2} = p_1$$

$$P_{00,10} = 2(1-p) \frac{p}{2} + \frac{p}{2} \frac{p}{2} = p_2$$

$$P_{00,11} = 2 \frac{p}{2} \frac{p}{2} = p_3$$

$$P_{01,00} = P_{10,00} = P_{11,00} = p_0$$

$$P_{01,01} = P_{10,01} = P_{11,01} = p_1$$

$$P_{01,10} = P_{10,10} = P_{11,10} = p_2$$

$$P_{01,11} = P_{10,11} = P_{11,11} = p_3$$

$$P_{00} = P_{00,00} + P_{01,00} + P_{10,00} + P_{11,00}$$

$$P_{01} = P_{00,01} + P_{01,01} + P_{10,01} + P_{11,01}$$

$$P_{10} = P_{00,10} + P_{01,10} + P_{10,10} + P_{11,10}$$

$$P_{00} + P_{01} + P_{10} + P_{11} = 1$$

$$N = P_{01} + P_{10} + 2P_{11}$$

$$P_B = 2 \frac{p}{2} \frac{p}{2} = \frac{p}{2}$$

## PRIMJER 2

Za  $4 \times 4$  crossbar prostorni komutator izvesti izraz za vjerovatnoću blokiranja i propusnost, u slučaju uniformnog dolaznog saobraćaja.

## PRIMJER 2

Izlazna kolizija, kod ove vrste komutatora se rješava izborom jednog od paketa u koliziji od strane linijskog (magistralnog) kontrolera dok se ostali paketi odbacuju.

Izbor paketa može biti različit (slučajan, round-robin, zavisno od prioriteta komutacionih elemenata,...)

Posmatrajmo uniformni saobraćaj. Uočimo proizvoljan ulaz i i proizvoljan izlaz j. Vjerovatnoća da u jednom trenutku dolazi n paketa adresiranih za izlaz j je

$$p_n = \binom{N}{n} \left( \frac{p}{N} \right)^n \left( 1 - \frac{p}{N} \right)^{N-n}$$

## PRIMJER 2

Propusnost komutatora je jednaka propusnosti izlazne magistrale. Polazeći od zakona održanja protoka i uniformnosti ulaznog saobraćaja slijedi:

$$\rho_{ul} = \rho_{iz} + \rho_{ul} P_L$$

$\rho_{ul}$  - opterećenje na ulazu posmatrane izlazne magistrale

$\rho_{iz}$  - propusnost posmatranog izlaza

$$\rho_{ul} = \sum_{n=1}^N n \binom{N}{n} \left(\frac{p}{N}\right)^n \left(1 - \frac{p}{N}\right)^{N-n} = \sum_{n=1}^N \frac{N!}{(N-n)!(n-1)!} \left(\frac{p}{N}\right)^n \left(1 - \frac{p}{N}\right)^{N-n} =$$

$$= \sum_{n=0}^{N-1} N \binom{N-1}{n} \frac{p}{N} \left(\frac{p}{N}\right)^n \left(1 - \frac{p}{N}\right)^{N-1-n} = p \left(1 + \frac{p}{N} - \frac{p}{N}\right)^{N-1} = p$$

$$\rho = \rho_{iz} = \sum_{n=1}^N \binom{N}{n} \left(\frac{p}{N}\right)^n \left(1 - \frac{p}{N}\right)^{N-n} = 1 - \left(1 - \frac{p}{N}\right)^N$$

## PRIMJER 2

Vjerovatnoća gubitka je:

$$P_L = \frac{\rho_{ul} - \rho_{iz}}{\rho_{ul}} = \frac{p - 1 + \left(1 - \frac{p}{N}\right)^N}{p}$$

Kod ove topologije kašnjenje i varijansa kašnjenja u prenosu zbog komutiranja su zanemarljive.

Za komutator sa beskonačnim brojem ulaza, dobija se

$$\rho = 1 - e^{-p}$$

$$P_L = \frac{p - 1 + e^{-p}}{p}$$

## PRIMJER 2

Za  $4 \times 4$  komutator,  $N=4$ :

$$P_L = \frac{p - 1 + (1 - \frac{p}{N})^N}{N} = \frac{p - 1 + (1 - \frac{p}{4})^4}{4}$$

## PRIMJER 3

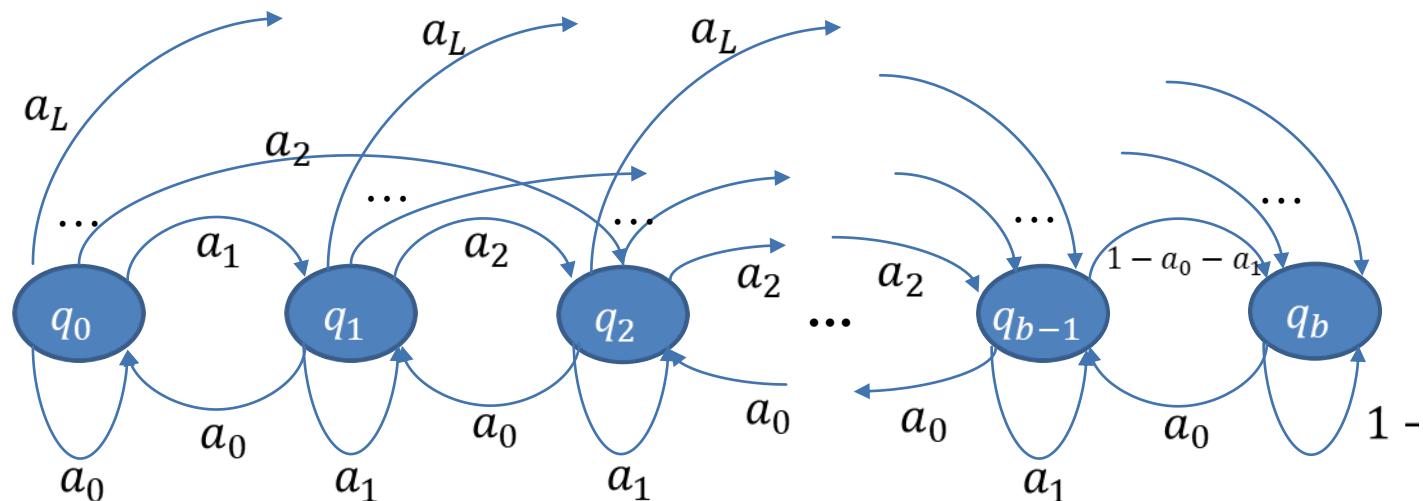
Za komutator sa baferima na izlazu izvesti izraz za vjerovatnoću blokiranja i srednje kašnjenje, u slučaju uniformnog dolaznog saobraćaja.

## PRIMJER 3

Vjerovatnoća dolaska k paketa na jedan izlaz jednaka je:

$$a_k = \begin{cases} p_k, & k < L \\ \sum_{k=L}^{p_k} p_k, & k = L \end{cases}$$

$$p_k = \binom{N}{k} \left(\frac{p}{N}\right)^k \left(1 - \frac{p}{N}\right)^{N-k}$$



## PRIMJER 3

$$q_1 = q_o \frac{a_1 + a_2 + \dots + a_L}{a_o}$$

$$q_i = \frac{1}{a_o} \left[ q_{i-1}(1 - a_1) - \sum_{k=1}^{i-2} q_k a_{i-k-1} - q_o a_{i-1} \right] \quad 1 \leq i \leq L$$

$$q_i = \frac{1}{a_o} \left[ q_{i-1}(1 - a_1) - \sum_{k=i-L}^{i-2} q_k a_{i-k-1} \right] \quad L < i \leq b$$

$$q_o = \frac{1}{1 + \sum_{k=1}^b \frac{q_k}{q_o}}$$

## PRIMJER 3

propusnost komutatora je jednaka propusnosti izlaznog bafera i data je relacijom

$$\rho = 1 - q_0$$

vjerovatnoća gubitka ćelija je data jednačinom konzervacije protoka

$$P_L = \frac{p - \rho}{p}$$

polazeći od poznate Litlove formule srednje kašnjenje paketa zbog komutiranja je dato formulom

$$\overline{T} = \frac{\sum_{i=1}^b iq_i}{\rho}$$